

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-22C/95/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211220266
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kubej
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7211220266.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudcom JUDr. Petrom Kubejom, v spore žalobkyne: A. B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, G., právne zastúpená JUDr. Eva Hencovská, advokátka, so sídlom Bajzova 2, Košice, proti žalovanému: H. E. C., I., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XX, G., právne zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Štúrova 20, Košice, o zaplatenie 32 500 eur takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalobkyňa je p o v i n n á nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa návrhom, podaným na tunajší súd, dňa 25.7.2011 domáhala zaplatenia čiastky 32.500 eur z titulu vyporiadania spoločného majetkového práva manželov, a to z dôvodu, že manželstvo medzi účastníkmi konania, ktoré bolo uzatvorené 31.1.1987 bolo rozsudkom Okresného súdu Košice II, spis. zn. 31C/421/2004-169, zo dňa 27.9.2007 rozvedené. Výrok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť 14.11.2007. Počas trvania manželstva dňa 7.11.2001 vzniklo žalobkyňi a žalovanému spoločné členstvo manželov v družstve a zároveň im vznikol spoločný nájom bytu manželmi, na základe dohody o prevode členských práv a povinností. Dňa 15.11.2001 uzavreli nájomnú zmluvu, na základe ktorej im bol SBD IV prenechaný do užívania 3-izbový družstevný byt č. 028, o veľkosti 75,98 m², na 7. posch. v bloku K. v G., J. XX, vrátane príslušenstva. Po rozvode manželstva účastníci konania 23.9.2009 na SBD IV Košice uzatvorili dohodu rozvedených manželov o vyporiadaní spoločného členstva v družstve a o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu tak, že ich spoločný nájom k predmetnému družstevnému bytu zanikol a výlučným nájomcom bytu a členom družstva zostal žalovaný. Účinnosť dohody nastala dňom 23.9.2009. Účastníci konania v lehote 3 rokov od zániku BSM nevyriadali toto dohodou, ani jeden z nich nepodal návrh na jeho vyporiadanie rozhodnutím súdu. V zmysle ust. § 149 ods. 4 OZ platí, že manželia sa vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti, výlučne ako vlastníci užíva. V ostatných hnutel'ných a nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch vlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné. Členský podiel v družstve, ako pôvodne spoločné majetkové právo manželov – účastníkov konania, stalo vo vzťahu k družstvu majetkovým právom len jedného z manželov, avšak týmto nedošlo medzi nimi k vyporiadaniu členského podielu, ako spoločného majetkového práva manželov, vrátane vyporiadania jeho hodnoty. Toto právo sa vyporiadava podľa zásad za použitia § 142 OZ. Žalovaný napriek výzve žalobkyne, prostredníctvom právnej zástupkyne, nevyplatil polovicu hodnoty členského podielu zo sumy 65.000 eur, t.j. 32.500 eur s odôvodnením, že nárok žalobkyne neuznáva a považuje ho za premlčaný. K premlčaniu, v súlade s platnou legislatívou a rozsudkom NS ČR z 31.3.2004 22Cdo

590/2003 nedošlo z dôvodu, že takéto právo možno na súde uplatniť po prvýkrát, keď nastali účinky podľa domnienky podľa § 149 ods. 4 OZ, t.j. v deň, keď uplynuli 3 roky od zániku manželstva.

2. Súd prvej inštancie rozhodol dňa 21.02.2012 medzitýmym rozsudkom tak, že „základ nároku žalobkyne je daný“. V odôvodnení okrem iného poukázal na ust. § 142 ods. 1, § 143 ods. 1, § 149 ods. 2, 3 a § 149 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“), ako aj na ust. § 703 ods. 2 a § 705 ods. 2 OZ a uzavrel, že rozvedení manželia sa dohodli na ďalšom členstve a nájme predmetného bytu tak, ako je to uvedené v dohode. Súd sa nestotožnil s názorom, že pri prevode a vyporiadaní členských práv sa malo postupovať podľa Obchodného zákonníka, a teda aj dohoda o vysporiadaní členských práv medzi manželmi je založená na princípoch uvedených v Obchodnom zákonníku. Neexistuje žiaden dôvod, prečo by mala obsahovať sumu ohľadne vyporiadania, a to z dôvodu, že vzťahy medzi manželmi, vyplývajúce z nájmu družstevného bytu, sú výslovne upravené z citovaných ustanoveniach Občianskeho zákonníka, a pre použitie Obchodného zákonníka neexistuje žiaden zákonný dôvod, keďže nejde o vzťah medzi podnikateľmi, resp. vyplývajúci z podnikania, tak ako je to vymedzené v ust. § 1 Obchodného zákonníka, a ide o absolútny neobchod. Súd poukázal na právny názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/26/2010, totožný s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/98/2003 a sp. zn. 1Cdo/289/2006, v zmysle ktorých pri konaní o zrušenie práva spoločného nájmu bytu nie je daný zákonný podklad vytvárajúci priestor na finančné vyrovnanie hodnoty členského podielu družstevného bytu. Otázka, či a akú sumu je nadobúdateľ členského podielu povinný vyplatiť zo zostatkovej hodnoty tohto podielu druhému účastníkovi, sa v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu družstevného bytu nerieši. S konaním o zrušenie práva spoločného nájmu bytu nie je spojené konanie, v ktorom by sa posudzovalo, v akých podieloch sa rozdelí hodnota, ktorú predstavoval majetok, tvoriaci BSM účastníkov, prípadne kto z bývalých manželov, čo a v akej cene z tohto majetku nadobudne. Z uvedeného súd odvodil, že ani dohoda uzatvorená podľa ust. § 705 ods. 2 OZ nerieši, akú sumu žalovaný, ako nadobúdateľ členského podielu, je povinný vyplatiť zo zostatkovej hodnoty tohto podielu druhému účastníkovi. Preto súd vyslovil názor, že ak by účastníci mali záujem uzavrieť dohodu aj v časti vyporiadania majetkovej hodnoty, toto by muselo byť výslovne uvedené, pretože by išlo o dohodu podľa ust. § 149 OZ, keďže v čase uzatvárania dohody rozvedených manželov o vyporiadaní spoločného členstva v družstve a o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu, neubehla trojročná doba na vyporiadanie BSM. Zo zhodných výpovedí strán sporu však jednoznačne vyplynulo, že BSM vyporiadané nebolo. Z uvedeného preto súd jednoznačne vyvodil záver, že uzatvorenou dohodou nebolo vyporiadané majetkové právo zo zaniknutého spoločného členstva manželov v družstve. K takémuto majetkovému právu sa vzťahuje režim uvedený v ust. § 149 ods. 4 posledná veta OZ. Keďže BSM sa nevyporiadalo takouto dohodou, nárok žalobkyne na vyporiadanie jej podielového spoluvlastníctva k predmetnému majetkovému právu je dôvodný. Preto majetkové právo zo zrušeného členského podielu patrí do BSM podľa ust. § 143 OZ, ktorého majetkovú hodnotu má členský podiel, ktorého cena sa stanoví ako cena všeobecná, t.j. cena, za ktorú by bolo možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu, porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod.; pričom obvykle sa táto trhová hodnota zisťuje porovnaním s už realizovanými prevodmi členských podielov (podobných bytov) v danom čase a mieste (viď. R40/2002).

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonnej lehote žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d), f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, platného a účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „O.s.p.“). Žalovaný sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je možné považovať nárok žalobkyne na zaplatenie polovice hodnoty členského podielu z titulu vysporiadania spoločného majetkového práva, transformovaného zákonnou domnienkou podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka do režimu podielového spoluvlastníctva, za dôvodný. Podľa jeho názoru nie je pochopiteľné, z akého dôvodu súd uzavrel, že v prípade dohody rozvedených manželov o vysporiadaní spoločného členstva v družstve a o vysporiadaní spoločného nájmu bytu z 23. septembra 2009 ide len o vysporiadanie spoločného nájmu družstevného bytu, a nie o vysporiadanie majetkovej hodnoty. Takýto záver nevyplýva zo žiadneho z vykonaných dôkazov, a rozhodne nie zo samotného textu tejto dohody. Tak jej názov, ktorý jednoznačne definuje tento právny úkon, ako dohodu o vysporiadaní spoločného členstva v družstve a o vysporiadaní spoločného nájmu k bytu, ako ani jej text, z ktorého vyplýva, že sa „rozhodli vysporiadať spoločné členstvo manželov v družstve tak, že toto sa mení na individuálne členstvo E. C.“ neumožňuje taký výklad, aký si osvojil súd. Proti takémuto výkladu svedčí aj členenie uvedenej dohody, v ktorej je výslovne oddelená jednotlivými odsekmi dohoda o vysporiadaní spoločného členstva v družstve a dohoda o spoločnom nájme. Dohoda o spoločnom nájme je obsiahnutá v osobitnom odseku, ktorý sa začína

slovami „ďalej sa dohodli, že spoločný nájom družstevného bytu... zaniká a výlučným nájomcom a členom predmetného bytu zostáva E. C.“.

4. Odvolací súd rozsudkom zo dňa 26. septembra 2013 č.k.:3Co/207/2012-108 potvrdil rozsudok. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a preto rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil. Súd prvej inštancie aplikoval relevantné ustanovenia Občianskeho zákonníka, pričom sa podrobne zaoberal každou okolnosťou, ktorá bola pre vec podstatná. Následne sa vyjadril aj k námietkam žalovaného, ktoré uviedol v podanom odvolaní.

5. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu žalovaný podal dovolanie dňa 21.11.2013.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd svojim uznesením sp. zn.: 1Cdo 49/2014 zo dňa 29.02.2016 rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2013sp.zn. 3Co 207/2012 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie dovolací súd odôvodnil vadou vyplývajúcou z §237 písm. f) O.s.p., a síce, že žalovanému nebolo doručené vyjadrenie žalobkyne k jeho odvolaniu a že sa s týmto vyjadrením nemohol podrobne oboznámiť a prípadne k nemu zaujať stanovisko. V tejto súvislosti dovolací súd poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. apríla 2010 vo veci B. a ďalší proti Slovenskej republike, resp. Trančíková proti Slovenskej republike zo dňa 13. januára 2015, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. Rovnako tak dovolací súd v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republik, ktoré pojednávajú o problematike odňatia možnosti konať pred súdom.

7. Po zrušení a vrátení veci odvolaciemu súdu tento dňa 03. mája 2017 rozsudkom sp. zn.: 11Co/191/2016 opätovne potvrdil rozsudok a nepriznal stranám sporu náhradu trov konania. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkami žalovaného. V prvom rade sa súd nestotožnil s námietkou žalovaného týkajúcou sa jeho tvrdenia, že provinštančný súd mal posudzovať predmetnú dohodu účastníkov o zrušení spoločného členstva v družstve a spoločného nájmu bytu podľa jazykového vyjadrenia, pričom na vôľu toho, kto právny úkon urobil, by mal prizerať len vtedy, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. V tomto kontexte odvolací súd uviedol, že v prípade ak by bola bývala manželka – žalobkyňa uviedla žalovaného do omylu, tento sa mohol domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti podľa ustanovenia § 40a OZ, ale inak táto okolnosť nemôže mať relevantný dopad na posúdenie obsahu a platnosti predmetnej dohody účastníkov. a teda ani s odvolacou námietkou žalovaného, že v prejednávanej veci mal súd prvej inštancie aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník totiž obsahuje v ustanovení § 223 ods. 2 úpravu otázok, spojených s členským podielom v družstve (jeho výšku atď.), ale netýka sa vyporiadania členského podielu ako majetkového práva bývalých manželov, ktoré bolo do zániku manželstva v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Na vyporiadanie tohto členského podielu (ktorý bol v bezpodielovom spoluvlastníctve) po zániku BSM a po zrušení spoločného členstva v družstve a spoločného nájmu bytu, platí režim uvedený v ustanovení § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka (ak nedošlo k vyporiadaniu BSM podľa ustanovenia § 150 OZ), ako to správne uzavrel súd prvej inštancie. Ak do troch rokov od zániku manželstva zaniklo spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve (§ 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka), môže sa po uplynutí tohto obdobia ten z rozvedených manželov, ktorý sa nestal členom družstva, úspešne domáhať voči druhému manželovi zaplatenia polovice hodnoty členského podielu titulom vyporiadania spoločného majetkového práva za použitia analógie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Toto majetkové právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba začína plynúť nasledujúci deň po dni, od ktorého uplynuli tri roky od zániku manželstva (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. októbra 2006, sp. zn. 2 M Cdo 21/2005). Ďalej uviedol, že niet pochýb o tom, že členský podiel v stavebnom bytovom družstve môže byť ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov spoločným majetkovým právom manželov a teda, že môže tvoriť predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ak sa účastníci dohodli o zrušení práva spoločného nájmu k družstevnému bytu a o tom, kto z nich bude ako člen družstva ďalej nájomcom bytu, patrí členský podiel už len jednému z rozvedených manželov. Treba však zdôrazniť, že členský podiel v družstve, ako pôvodne spoločné majetkové právo manželov, sa stáva majetkovým právom jedného z rozvedených manželov len vo vzťahu k družstvu (k tretím osobám). Táto skutočnosť nič nemení na tom, že členský podiel zostáva naďalej ku dňu zániku BSM spoločným majetkovým právom manželov, lebo dohodou bývalých manželov o zrušení práva spoločného nájmu a o zániku

spoločného členstva v družstve, nedochádza k jeho vyporiadaniu. Rozvedení manželia si môžu toto spoločné majetkové právo do troch rokov od zániku manželstva vyporiadať v rámci dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, resp. rozhodnutím súdu na návrh podaný na súd v tejto lehote niektorým z rozvedených manželov, a to podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Po uplynutí tejto lehoty vykonať vyporiadanie členského podielu v rámci režimu bezpodielového spoluvlastníctva manželov už nie je možné. Ak totiž nedôjde k vyporiadaniu hodnoty členského podielu v rámci platne uzavretej dohody manželov o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, resp. rozhodnutím súdu na návrh podaný do troch rokov od zániku manželstva (bezpodielového spoluvlastníctva manželov) platí, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov je vyporiadané formou nevyrátiteľnej právnej domnienky uvedenej v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Keďže členský podiel nepochybne predstavuje majetkovú hodnotu, z hľadiska tohto zákonného ustanovenia ho treba zahrnúť medzi tzv. ostatné majetkové práva manželom spoločné. Pre toto právo primerane platí to, čo o ostatných huteľných veciach a nehnuteľnostiach, t.j. že sa premenilo do režimu podielového spoluvlastníctva a že podiely oboch sú rovnaké (podieľ manželov podľa § 150 Občianskeho zákonníka nemusia byť rovnaké). V takomto prípade sa preto vyporiadanie vykonáva podľa zásad uvedených v § 142 Občianskeho zákonníka, a nie za použitia § 150 Občianskeho zákonníka. Treba však zdôrazniť, že už ide len o majetkové právo jedného z rozvedených manželov voči druhému, na existenciu ktorého nemá žiaden vplyv ani jeho prípadný prevod na tretiu osobu. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.10.2013.

8. Medzičasom súd prvej inštancie uznesením č.k.: 22C/95/2011-165 zo dňa 16.júna 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 9Co/271/2017 zo dňa 21.júla 2017 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré podala žalobkyňa z dôvodu, že sa obávala prevodu členských práv a povinností k predmetnému družstevnému bytu na tretiu osobu zo strany žalovaného. Súdny, ktoré o návrhu žalobkyne rozhodovali sa zhodli v názore, že nariadením neodkladného opatrenia by nedošlo k naplneniu princípu opodstatnenosti a princípu efektívnosti. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.08.2017.

9. Žalovaný opätovne podal dňa 03.08.2017 dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 11Co/191/2016 zo dňa 03.05.2017. V dovolaní uviedol, že ho podáva podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C.s.p., keď súdy vec nesprávne právne posúdili, pričom v podstatnej miere zopakoval svoju argumentáciu z odvolania. Podľa jeho presvedčenia interpretácia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 183/2010, ktoré je základom napadnutého právneho posúdenia odvolacím súdom, je nesprávna. V označenom rozhodnutí dovolací súd riešil otázku, či možno vysporiadať členský podiel, či majetkovú hodnotu členstva v družstve, pred tým, než dôjde k zrušeniu spoločného nájmu bývalých manželov rozhodnutím súdu, či ich dohodou. Mal to, že v jeho prípade nejedná sa o takýto prípad, keďže ako bývalí manželia uzavreli súčasne dohodu o vysporiadaní spoločného nájmu ako aj dohodu o vysporiadaní spoločného členstva, z ktorej textu nevyplýva záver, ktorý si osvojil odvolací súd. Naďalej zotrval na názore, že vyporiadanie, ktorého sa domáha žalobkyňa nemožno vzťahovať na ustanovenia OZ. Navrhoval napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež aj rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd uznesením sp.zn.: 1Cdo/64/2018 zo dňa 16.júla 2019 dovolanie odmietol a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. V dôvodoch odmietnutia súd uviedol, že keďže právna otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP nebola žalovaným v dovolaní nastolená (len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 4221 ods. CSP a § 432 ods. 2 CSP), dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

11. Dňa 21.01.2020 bol súdu prvej inštancie doručený návrh na prerušenie konania zo strany žalovaného a to z toho dôvodu, že žalovaný podal ústavnú sťažnosť, ktorú Ústavný súd Slovenskej republiky svojím uznesením sp. zn.: II. ÚS 342/2019 zo dňa 21.11.2019 prijal na ďalšie konanie. Uvedená sťažnosť smerovala proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 1Cdo64/2018 zo dňa 16.07.2019.

12. Súd prvej inštancie svojim uznesením č.k.: 22C/95/2011-257 zo dňa 28.01.2020 prerušil konanie do právoplatnosti skončenia konania o ústavnej sťažnosti vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn.: II. ÚS 342/2019.

13. Z oznámenia Najvyššieho súdu SR konajúci súd zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci ústavnej sťažnosti žalovaného Nálezom II.ÚS 342/2019-34 zo dňa 15.04.2020 zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 64/2018 zo dňa 16.07.2019 a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V svojom odôvodnení Ústavný súd SR okrem iného uviedol, že tvrdenie najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľ neoznačil konkrétnu právnu otázku riešenú krajským súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci a ktorá nebola v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte vyriešená, nezodpovedá obsahu dovolania sťažovateľa. Ústavný súd predovšetkým vo všeobecnej rovine zdôrazňuje, že pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní vymedzí právnu otázku (právne otázky) v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 421 ods. 1 a § 432 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, potom (za splnenia ostatných zákonných podmienok) je povinnosťou najvyššieho súdu meritórne sa podaným dovolaním zaoberať. Nesplnenie tejto povinnosti je porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s účinkami denegationis iustitiae. Podľa názoru ústavného súdu z rozsudku krajského súdu vôbec nevyplýva, že by vylučoval možnosť v rámci jednej zmluvy (uno actu) riešiť tak zrušenie práva spoločného nájmu a spoločného členstva rozvedených manželov, ako aj vyporiadanie členského podielu (pozri bod 35). Právny názor, z ktorého krajský súd vychádzal, je totiž založený na niečom inom, a to na tom, že uzavretá dohoda obsahuje iba zrušenie práva spoločného nájmu a spoločného členstva v družstve, nie však už vyporiadanie hodnoty členského podielu. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že precedentné rozhodnutia, na ktoré krajský súd poukázal, sa skutočne týkali takých prípadov, v ktorých k zrušeniu spoločného práva nájmu a spoločného členstva v družstve došlo súdnym rozhodnutím (nie teda dohodou). Z pohľadu ústavného súdu je potrebné konštatovať, že formulácia v bode b), resp. právna otázka, ktorú sťažovateľ mienil formuláciou vyjadriť (vo svetle ďalších vysvetlení obsiahnutých v dovolaní) je úzko spojená s formuláciou v bode c) kladúcou výslovne otázku, že ak v dohode o vyporiadaní „členstva v družstve“ si bývalí manželia nedohodli odplatu, či to má za následok, že takéto vyporiadanie možno „doplniť“ tým, že ten z manželov, ktorý sa nestal nadobúdateľom členského podielu, si môže uplatniť právo na náhradu aj po uzavretí takejto dohody. Nemôžu byť pochybnosti o tom, že formulácia v bode c) [na rozdiel od formulácií v bodoch a) a b)] je právnu otázkou, na ktorú majú krajský súd a sťažovateľ odlišný právny názor, pričom od jej vyriešenia skutočne záviselo rozhodnutie krajského súdu. Kým podľa sťažovateľa (vychádzajúc z ustanovenia § 223 ods. 2 Obchodného zákonníka) vyporiadanie spoločného členstva v družstve treba považovať zároveň aj za vyporiadanie členského podielu, podľa názoru krajského súdu (vzhľadom na ustanovenia § 149 ods. 4 a § 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka) pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve treba dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany a že nič preto nebráni jeho súdnemu vyporiadaniu.

14. Následne súd prvej inštancie rozhodol uznesením o pokračovaní v konaní.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci dovolacieho konania Uznesením sp. zn.: 1Cdo/99 /2020 zo dňa 25. mája 2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3. mája 2017 sp. zn.: 11 Co/191.2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch okrem iného uviedol, že úlohou dovolacieho súdu v zmysle záverov Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovených nálezom z 15. apríla 2020 sp. zn. II. ÚS 342/2019-52 bolo vysporiadať sa s právnou otázkou nastolenou dovolateľom v bode c) dovolania, či vyporiadanie spoločného členstva v družstve treba považovať zároveň aj za vyporiadanie členského podielu alebo či pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve treba dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany a že nič preto nebráni jeho súdnemu vyporiadaniu. Dovolací súd sa v tomto kontexte nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, ktorý prezentoval v napadnutom rozhodnutí. V rámci svojho stanoviska najvyšší súd uviedol, že pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu (majetkovej hodnoty) v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve nemožno dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany. Uvedené riešenie odporuje definícii členského podielu v zmysle ustanovenia § 223 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého členský podiel predstavuje mieru účasti člena na družstve. Členstvo v družstve nemožno oddeliť od členského podielu v ňom a členský podiel v družstve od členstva v ňom. Z uvedených dôvodov nie je možné prisvedčiť názoru, že členský podiel v družstve, ako pôvodne spoločné majetkové právo

manželov, sa stáva za daných okolností (ak to výslovne nevyplýva zo zmluvného vzťahu) majetkovým právom jedného z rozvedených manželov len vo vzťahu k družstvu (k tretím osobám) a nie aj k manželovi. Navyiac, je potrebné v prejednávanej veci zohľadniť aj samotnú formu a obsah dohody, pričom nemožno vychádzať primárne z jazykového výkladu jej označenia ako to urobil odvolací súd. Výsledkom by bol neprimeraný zásah do právnej istoty jedného z účastníkov tejto dohody voči druhému v kontexte zmluvnej autonómie vôle účastníkov takejto dohody. (bod 15 rozhodnutia) Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C.s.p. prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 3. mája 2017 sp. zn. 11 Co 191/2016 zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie (ustanovenie § 449 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 450 C.s.p.).

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením sp. zn.: 2Co/9/2023-294 zo dňa 25. januára 2023 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V právne záväznom stanovisku svojho odôvodnenia okrem iného uviedol, že Najvyšší súd SR uznesením č.k. 1Cdo/99/2020 zo dňa 25.5.2022 rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 3.5.2017 sp. zn. 11Co/191/2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V bode 15. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol svoj právny názor, že pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu, t.j. majetkovej hodnoty v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve, nemožno dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany. Uvedené totiž odporuje definícii členského podielu v zmysle § 223 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého členský podiel predstavuje mieru účasti člena na družstve. Členstvo v družstve nemožno oddeliť od členského podielu v ňom a členský podiel v družstve od členstva v ňom. Z uvedených dôvodov nie je možné prisvedčiť názoru, že členský podiel v družstve ako pôvodné spoločné majetkové právo manželov sa stáva za daných okolností (ak to výslovne nevyplýva zo zmluvného vzťahu) majetkovým právom jedného z rozvedených manželov len vo vzťahu k družstvu, t.j. k tretím osobám a nie aj vo vzťahu k manželovi. Navyiac zdôraznil, že je potrebné v prejednávanej veci zohľadniť aj samotnú formu a obsah dohody, pričom nemožno vychádzať primárne z jazykového výkladu jej označenia ako to robil odvolací súd. Výsledkom by bol neprimeraný zásah do právnej istoty jedného z účastníkov tejto dohody voči druhému v kontexte zmluvnej autonómie vôle účastníkov takejto dohody. Vychádzajúc z uvedeného právneho záveru dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP prípustné a zároveň dôvodné a rozsudok krajského súdu z 3.5.2017 sp. zn. 11Cpo/191/2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň zdôraznil, že odvolací súd je v ďalšom viazaný právnym názorom dovolacieho súdu a uložil rozhodnúť aj o trovách celého konania. Súd prvej inštancie v posudzovanej veci vydal teda medzitýmny rozsudok, t.j. rozsudok, ktorým kladne rozhodol o základe uplatneného nároku žalobkyne, pretože považoval za účelné rozhodnúť najskôr len o základe. Súd teda rozhodoval len o základe nároku, ktorý žalobou žalobkyňa uplatnila a vyslovil názor, že základ nároku je dôvodný. V kontexte rozhodnutia Ústavného súdu SR a najmä právneho názoru Najvyššieho súdu SR, vyjadreného v uznesení sp.zn. 1Cdo/99/2020, ktorým názorom je viazaný tak Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd, ale aj súd prvej inštancie Okresný súd Košice II, je zrejmé, že základ nároku žalobkyne tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd Krajský súd v Košiciach vo svojich pôvodných rozhodnutiach (potvrdzujúce rozsudky), nesprávne právne posúdili. Základ nároku žalobkyne je teda týmto právnym názorom spochybnený, avšak odvolací súd nemohol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, pretože bolo rozhodované nie o celej žalobe, ale len o základe nároku. Vzhľadom k tomu, že ide o medzitýmny rozsudok a tento nebol odvolacím súdom ešte zrušený, § 390 CSP nebráni zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom.

17. Po zrušení a vrátení veci súdu prvej inštancie tento na nariadenom pojednávaní predniesol svoje právne posúdenie v kontexte vyššie uvedených rozhodnutí súdov, pričom strany sporu prostredníctvom svojich právnych zástupcov zotrvali naďalej na svojich tvrdeniach prezentovaných v rámci prejednávania tohto sporu.

18. Právna zástupkyňa žalobkyne navyiac súdu doručila vyjadrenie zo dňa 7.7.2023, v rámci ktorého v prípade, že by súd žalobe nevyhovel, zvažil vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa ust. § 257 Civilného sporového poriadku. V rámci uvedeného uviedla údaje o svojich príjmoch ako aj výdavkoch, pričom okrem iného uviedla, že nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok, ktorého hodnota by presahovala sumu 700 eur. Nemá ani žiadne úspory, aktuálne je na jej osobnom účte suma 483 eur. Preto vzhľadom na výšku jej príjmu (600 eur brutto) a absenciu nehnuteľnosti, by jej žiadna banka žiaden úver ani neposkytla. Súčasne súdu poskytla výpisy z účtu, výplatné lístky, dodatok k pracovnej zmluve, listiny preukazujúce úhrady a náklady

súvisiace s užívaním bytu, zmluvu o nájme k bytu. Ďalej uviedla, že predmetné konanie je vedené od roku 2011, pričom trovy konania neúmerne narástli v závislosti od dĺžky vedeného súdneho konania. Má za to, že svojím konaním nezapríčinila dĺžku konania a preto pokladá za neprimerane prísne, aby v prípade úspechu druhej sporovej strany mala znášať trovy, ktoré vznikli počas obdobia takmer 12 rokov. Rovnako uviedla, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania podstatným spôsobom nezasiahne a neovplyvní majetkové pomery žalovaného, práve naopak žalobkyňa by sa dostala do existenčných problémov a nevedela by uspokojiť ani svoje základné potreby.

19. Právna zástupkyňa žalovaného v písomnej reakcii, ktorú súdu doručila dňa 29.08.2023, okrem iného uviedla, že s aplikáciou ustanovenia § 257 CSP nesúhlasí a nevidí dôvodnosť takéhoto postupu. Argumentácii žalobkyne nemožno priznať úspech. Predovšetkým, nedá sa označiť inak, ako absurdnou argumentácia o dĺžke konania, ktorú žalobkyňa nezapríčinila a z toho, žalobkyňou vyvodzované názor, že je neprimerane prísne, aby znášal trovy konania. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, čo je súdu nepochybne zrejme, že náhrada trov konania sa nepriznáva za dĺžku konania, ale ako náhrada preukázaných odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Inak povedané, zákon zakotvuje právo úspešnej strany na náhradu výdavkov, ktoré strana v konaní vynaložila na účelné bránenie svojho práva. Žalobkyňa sa, vo svojom návrhu na nepriznanie trov konania žalovanému voči nej, v skutočnosti brániť tým, že ak by sa žalovaný v konaní nebránil, konanie by netrvalo takmer 12 rokov a trovy konania by nenarástli. Uvedené je v priamom rozpore so zákonnou definíciou trov konania a práva úspešnej strany konania na ich náhradu. Ďalším dôvodom prečo, pre ktorý žiada žalobkyne priznať žalovanému náhradu trov konania sú jej majetkové a sociálne pomery, kedy by ju povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania dostala do stavu existenčnej núdze, pričom majetkové pomery žalovaného, by takéto rozhodnutie, podľa názoru žalobkyne podstatne neovplyvnilo. Je potrebné uviesť, že aj v čase začatia konania aj v súčasnosti napriek zmene procesného predpisu ustanovenia civilného sporového poriadku ako aj občianskeho súdneho poriadku zakotvili právo úspešnej strany sporu na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi. Nebezpečenstvo že žalobkyňa bude povinná nahradiť žalovanému trovy konania teda existovalo aj v čase podania návrhu žalobkyne a táto musela s takouto možnosťou počítať. Pokiaľ žalobkyňa uvádza že majetkových pomerov žalovaného sa nedotkne, ak mu nebude priznaná od žalobkyne náhrada trov konania, aj v tomto sa žalobkyňa mylí majetkové pomery žalovaného boli naopak žalobkyňou uvádzaných 12 rokov ovplyvňované tým že musel vynakladať prostriedky na bránenie svojho práva voči nedôvodnému nároku žalobkyne. V súvislosti so svojimi majetkovými a sociálnymi pomermi považuje žalovaný za pozrieme predovšetkým zdôrazniť, že žalovaný je invalidným dôchodcom. Výška jeho invalidného dôchodku predstavuje od 08-2023 mesačne €566.70. Žalovaný je po transplantácii obličky a len výdavky na lieky predstavujú €50 mesačne. Je však potrebné poznamenať že výška invalidného dôchodku žalovaného tak, ako je uvedená vyššie bola v minulých obdobiach, kedy musel žalovaný vynakladať prostriedky na obranu svojho práva pred žalobkyňou podstatne nižšia. Nemožno teda ani len uvažovať o tom, že by sa majetkových pomerov žalovaného vynakladanie trov konania na bránenie svojho práva nijako podstatne nedotklo. Žalovaný je zároveň otcom 2 maloletých detí. Počas doby vedenia konania tak ovplyvňovali náklady na jeho vedenie nielen život žalovaného, ale aj život jeho 2 maloletých detí porovnávajúc tieto pomery s pomermi žalobkyne zrejme, že pomery strán konania sa teda zásadným spôsobom nelíšia žalovaný musí z príjmov jeho rodiny čakať ku ktorým vzhľadom na jeho zlý zdravotný stav nemožno prispieť vlastnou prácou na rozdiel od žalobkyne, zabezpečovať všetky potreby maloletých detí v štádiu intenzívneho rastu. Právna zástupkyňa žalovaného v tomto kontexte poukázala aj na nálezy ústavného súdu slovenskej republiky ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu slovenskej republiky. Okrem iného sa v nich uvádza, že dlhotrvajúce konanie nemá vplyv na povinnosť neúspešnej strane nahradiť úspešnej strane sporu trovy konania. (IV. ÚS 147/08 zo dňa 31.07.2008) do pozornosti je potrebné dať aj skutočnosť, že zdravotné postihnutie žalovaného nie je okolnosťou, ktorá by nastala v priebehu tohto konania. Z vyššie uvedených skutočností, ako aj zo záverov najvyšších súdnych autorít vyplýva, že v predmetnej veci neexistujú také výnimočné okolnosti čaká ktoré by odôvodňovali nepriznanie žalovanému náhradu trov konania proti žalobkyne v prípade, že žalovaný bude v konaní úspešnou stranou sporu. Žalobkyňa rovnako mlčaním obchádza aj skutočnosť, že k uzatvoreniu dohody dohody o zrušení práva spoločného nájmu strán konania bývalých manželov a vyporiadania spoločného členstva v družstve, došlo v dôsledku osobných pomerov strán konania, kedy žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť jej a žalovaného dňa 22-09-2004, neprispieva na výživu maloletých detí, ktoré ponechala v starostlivosti žalovaného a žalovaný sa musel domáhať výživného na maloleté deti v konaní o vydanie predbežného opatrenia. Týchto okolnostiach sa žalobkyňa rozhodla

domáhať sa svojho neexistujúceho práva pričom okolnosti, za ktorých došlo k uzatvoreniu dohody zo dňa 23-09-2009, ako aj obsah tejto dohody, jej bol známy.

20. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi, založenými v spise, a to dohodou o prevode členských práv a povinností zo dňa 7.11.2001, nájomnou zmluvou zo dňa 15.11.2001, dohodou rozvedených manželov o vysporiadaní spoločného členstva v družstve a vysporiadaním spoločného nájmu k bytu zo dňa 23.9.2009, rozhodnutím predsedníčky zo dňa 30.9.2009, vyporiadaním hodnoty členského podielu k družstvu – výzva zo dňa 27.4.2011, podacím lístkom a dokladom o doručení žalovanému 2.5.2011, odpoveďou na výzvu zo dňa 25.5.2011, potvrdením spoločnosti FLEXIREAL s.r.o., dokladom o pridelení bytu zo dňa 16.7.1971 a zistil skutkový stav prejednávanej veci.

21. Zo zhodných tvrdení strán sporu vyplynulo, že manželstvo uzatvorili 31.1.1987, ktoré bolo rozsudkom 31C/421/2004 – 169, zo dňa 27.9.2007 rozvedené. Výrok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť 14.11.2007.

22. Z listinného dôkazu, Dohody o prevode členských práv a povinností (č. I. 5) vyplynulo, že účastníci konania počas trvania manželstva nadobudli spoločné členstvo v družstve a zároveň im vznikol spoločný nájom bytu, a to v súlade s dohodou uzatvorenou medzi prevodcom H. E. L. a nadobúdateľom E. C. dňa 7.11.2001 a na základe ktorej bola uzatvorená Nájomná zmluva o prenechaní družstevného bytu do užívania (č. I. 6) medzi SBD IV Košice a E. C. na užívanie družstevného bytu 028, o veľkosti 75,98m², na 7. posch. v bloku B 2 v Košiciach, na Talinskej ul., vrátane príslušenstva. Podľa čl. 3 nájomnej zmluvy spoločným nájomcom je manželka člena, B. C., nar. XX.XX.XXXX.

23. Stranám sporu vzniklo spoločné členstvo manželov podľa § 703 ods. 2 OZ. Spolu s účastníkmi v predmetnom byte bývali synovia E., D. a M.. Zmluva bola uzatvorená 15.11.2011. V súlade s uzatvorenou nájomnou zmluvou, účastníci konania predmetný byt užívali až do doby, kedy sa žalobkyňa odsťahovala zo spoločnej domácnosti.

24. Po rozvode manželstva účastníci konania uzatvorili Dohodu rozvedených manželov o vyporiadaní spoločného členstva v družstve a o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu (č. I. 8). Touto dohodou sa účastníci konania rozhodli vysporiadať spoločné členstvo manželov v družstve tak, že toto sa mení na individuálne členstvo. Rovnako sa dohodli, že spoločný nájom družstevného bytu č. 028, nachádzajúceho sa na 7. posch. v bytovom dome na ul. J. XX, N. G., pozostávajúceho z 3 izieb a príslušenstva zaniká a výlučným nájomcom a členom predmetného bytu sa stáva E. C.. Dohoda bola podpísaná 23.9.2009.

25. Z výpovede žalobkyne vyplynulo, že k uzatvoreniu predmetnej dohody o vyporiadaní spoločného členstva v družstve a vyporiadaní spoločného nájmu k bytu došlo potom, ako boli rozvedení. Predmetný byt užíval žalovaný a ona dospela k záveru, že by bolo rozumné zrušiť spoločné členstvo k družstevnému bytu. V predmetnom byte nebývala od septembra, resp. októbra 2004. V tomto byte ostali so žalovaným bývať 3 spoločné deti, pochádzajúce z tohto manželstva. So žalovaným sa pred uzatvorením dohody nestretla a o tejto dohode s ním vôbec nerokovala. K tomu sa rozhodla na základe toho, že na súde bola žaloba o zrušenie spoločného nájmu k predmetnému bytu a chcela sa vyhnúť ďalšiemu súdному konaniu. Navrhla, že odstúpi od spoločného členstva k družstevnému bytu. Ohľadne vyporiadania BSM nejednali, vzťahy medzi nimi boli zlé a narušené, spolu nekomunikovali. Návrh na vyporiadanie BSM na súd nepodal žiaden z účastníkov a veci, ktoré patrili do BSM nerozdelili. Do BSM patrili veci okrem spoločného bytu a veci v ňom sa nachádzajúcich, auto, ktoré v čase rozvodu už neexistovalo.

26. Právna zástupkyňa žalobkyne predniesla, že dohoda bola uzatvorená so žalovaným a prítomná bola ona osobne ako právna zástupkyňa žalobkyne. Dohoda bola podpísaná na SBD IV potom, ako si dohodla stretnutie s E. G. a po preštudovaní podkladov bola dohoda pripravená na predtlačí, ktorú predložilo družstvo. Ona za žalobkyňu túto dohodu podpísala. Žalobkyňa si uplatňuje náhradu za spoločné majetkové právo tak, ako je to uvedené v ust. § 149 ods. 4 OZ, nie odplatu za to, že žalovaný sa stal výlučným členom družstva a nájomcom bytu.

27. Z výpovede žalovaného vyplynulo, že podal žalobu o vyporiadanie členských práv a povinností k družstevnému bytu, v ktorom ostal bývať s deťmi. Túto žalobu podal po rozvode manželstva. Potom,

ako žalobkyňa dostala návrh zo súdu, telefonovala mu a uviedla, že nechce žiaden súd a vyzvala ho, aby sa dohodli. Z morálneho hľadiska, keďže v tomto byte býval s deťmi, ako aj z dôvodu, že byt získali výmenou bytu po jeho rodičoch, ktorí sa nachádzal na Južnej triede 55, prešli členské práva na neho a stal sa nájomcom predmetného bytu. Toto sama navrhla žalobkyňa. Pri uzatváraní dohody nebol ani náznak, že by mal niekoho, nejakou sumou vyplácať. On to jednoznačne chápal, že prevodom členských práv je všetko ukončené. Približne po 2,5 roku dostal návrh zo súdu, týkajúci sa vyrovnania 1/2 podielu. Na čas po rozvode boli maloleté deti zverené do výchovy jemu. Čo sa týka majetku, nadobudnutého počas trvania manželstva, žiadnu dohodu neuzatvorili, pretože nemali ohľadne čoho jednať. Spoločne nadobudli pračku, chladničku, televízor a motorové vozidlo pred 20 rokmi, ktoré bolo exekúované. K spôsobu nadobudnutia družstevného bytu uviedol, že po uzatvorení manželstva, zhruba 5 rokov bývali s jeho rodičmi, a zhruba 2,5 roka po svadbe, sa do predmetného bytu nasťahovala aj bývalá manželka. Keď si rodičia kúpili byt na sídlisku Ťahanovce, tak sa z predmetného bytu odsťahovali a oni byt na E. J. XX N. G. v r. 2000 vymenili za súčasný. Byt na Južnej triede 55 bol štátny byt, ktorý z bývalou manželkou odkúpili do vlastníctva. Následne bol tento byt vymenený za družstevný, v ktorom býva doteraz.

28. Právna zástupkyňa žalovaného uviedla, že podľa jej názoru neexistuje žiaden právny predpis, aby dohoda o zrušení spoločných členských práv mala obsahovať aj finančné vyrovnanie, odplatu, teda aby jednému z manželov bola poskytnutá odplata. Členské právo vychádza z ust. Obchodného zákonníka, podľa ktorého členské právo znamená podiel alebo mieru na právach a povinnostiach, toho-ktorého člena v družstve, ktorým sa tento člen zúčastňuje na majetku družstva. Dohoda o vysporiadaní členských práv medzi manželmi je založená na tomto princípe a neexistuje žiaden dôvod, prečo by mala obsahovať sumu, ohľadne vyporiadania. Neexistuje dôvod, prečo by sa mal predložený písomný dôkaz vykladať v rozpore s obsahom písomného vyjadrenia, v ňom uvedeným. Uviedla, že žalobkyňa si zvolila takýto spôsob vysporiadania.

29. Z výpovede svedkyne, JUDr. Kičinkovej vyplynulo, že v čase uzatvárania dohody pracovala ako právnička na SBD Košice IV. Dohoda o vysporiadaní spoločného členstva v družstve a o vysporiadaní spoločného nájmu k bytu sa spisovala a pripravovala na právnom oddelení. Dohoda sa spisovala tak, aby sa vysporiadali členské práva a povinnosti a užívanie predmetného bytu medzi rozvedenými manželmi. Pre družstvo bolo podstatné, aby bolo určené, kto sa stane výlučným členom družstva a kto ostane aj výlučným nájomcom predmetného bytu. Touto dohodou sa neriešilo finančné vysporiadanie spoločného členstva. Svedkyňa uviedla, že na družstve upozorňujú účastníkov, že dohodou sa nerieši finančné vysporiadanie. Toto sa robí mimo dohody a mimo družstva. Určite takéto upozornenie dali aj účastníkom konania, avšak na presný obsah si nespomínala.

30. Súd nevykonal dôkaz navrhnutý žalovaným prostredníctvom právnej zástupkyne vyžiadanim si oznámenia z Katastrálneho úradu Košice, či účastníci konania boli vlastníkami bytu na E. J. XX, N. G. a listiny súvisiacej s prevodom vlastníctva tohto bytu na iné osoby a to z dôvodu, že strany sporu nespochybnili, že počas trvania manželstva odkúpili byt na E. J. XX N. G. do bezpodielového spoluvlastníctva. V konaní nie je podstatné, od koho tento byt bol odkúpený. Rovnako žiadna zo strán sporu nespochybnila skutočnosť, že byt na E. J. XX N. G. bol počas trvania manželstva predaný a 7.11.2001 bola uzatvorená dohoda o prevode členských práv a povinností k družstevnému bytu na J. XX N. G. a následne k predmetnému bytu bola uzatvorená nájomná zmluva. Navrhnutý dôkaz v konaní nebol potrebný, preto ho súd nevykonal.

31. Predmetom sporu vedeného na zákalde podanej žaloby žalobkyne zo dňa 25.07.2011 je zaplatenie sumy 32500 eur z titulu vysporiadania členského podielu vo vzťahu k spoločnému členstvu bývalých manželov v družstve a spoločného nájmu.

32. Medzi stranami sporu nie je sporné okrem vyššie uvedených skutočností ani to, že dňa 23.09.2009 uzatvorili „Dohodu rozvedených manželov o vysporiadaní spoločného členstva v družstve a o vysporiadaní spoločného nájmu k bytu“ (ďalej len „Dohoda“), ktorú v uvedený deň aj doručili stavebnému bytovému družstvu.

33. Spornou skutočnosťou, ktorú bolo potrebné v konaní vyriešiť bolo posúdenie, či v rámci predmetnej Dohody (ne)bolo vysporiadanie členského podielu manželov v družstve, ako pôvodne spoločného majetkového práva manželov, pričom žalobkyňa zastáva názor, že uvedené nebolo predmetom tejto Dohody a tvrdí, že vzhľadom na túto skutočnosť nastala fikcia vo vzťahu k členskému podielu

uvedená v ustanovení § 149 ods. 4 OZ a z tohto dôvodu sa domáha toho, aby jej žalovaný vyplatil polovicu hodnoty členského podielu, ktorý nadobudla pred nastúpením účinkov nevyvrátiteľnej domnienky podľa ust. § 149 ods. 4 OZ. Žalovaný v priebehu sporu naopak tvrdil, že bývalí manželia si predmetnou Dohodou vyporiadali aj majetkové právo členský podiel bývalých manželov v družstve, a to tým spôsobom, že žalovaný nebol povinný žalobkyni vyplatiť za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva k tomuto majetkovému právu žiadnu náhradu.

34. Právne posúdenie:

35. Podľa ust. § 142 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“), ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie vecí. Ak nie je rozdelenie vecí dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

36. Podľa ust. § 143 ods. 1 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

37. Podľa ust. § 149 ods. 2, 3 OZ, ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali. Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

38. Podľa ust. § 149 ods. 4 OZ, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnuiteľné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníak používa. O ostatných hnuiteľných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerané o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

39. Podľa ust. § 703 ods. 2 OZ, ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájmom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

40. Podľa ust. § 705 ods. 2 OZ, ak nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu jeden z rozvedených manželov pred uzavretím manželstva, zanikne právo spoločného nájmu bytu rozvodom; právo užívať byt zostane tomu z manželov, ktorý nadobudol právo na nájom bytu pred uzavretím manželstva. V ostatných prípadoch spoločného nájmu družstevného bytu rozhodne súd, ak sa rozvedení manželia nedohodnú, na návrh jedného z nich o zrušení tohto práva, ako aj o tom, kto z nich bude ako člen družstva ďalej nájmomcom bytu; tým zanikne aj spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve.

41. Podľa ust. § 223 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v čase uzatvárania dohody, členský podiel predstavuje mieru účasti člena na družstve. Jeho výška sa určuje podľa pomeru členského vkladu k základnému imaniu družstva, ak stanovy neurčujú inak. Každý člen môže mať v družstve len jeden členský podiel. Výška členského vkladu sa môže pre jednotlivých členov určiť rozdielne, musí však byť vyjadrená kladným celým číslom, ak zákon neustanovuje inak. Celkový súčet menovitých hodnôt členských vkladov do družstva sa musí rovnať menovitej hodnote základného imania družstva.

42. Súd prvej inštancie po rozhodnutí Ústavného súdu SR, opakovaných rozhodnutiach dovolacieho súdu najmä a predovšetkým Uznesenia NS SR sp. zn.: 1Cdo /99 /2020 zo dňa 25. mája 2022, ako aj opakovaných rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach a to najmä Uznesenia sp. zn.: 2Co/9/2023-294 zo dňa 25. januára 2023 mal za to, že v prejednávanej veci nebolo potrebné po zrušení pôvodného rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie, dopĺňať dokazovanie. Rovnako tak vychádzajúc z vyššie uvedených rozhodnutí vyšších súdnych autorít súd prvej inštancie mal za to, že v prejednanom spore bola vyriešená kľúčová právna otázka, ktorú svojimi podaniami nastolil žalovaný v rámci svojej procesnej obrany. Uvedenou otázkou, ktorú bolo potrebné s konečnou platnosťou vyriešiť teda bola otázka: či vyporiadanie spoločného členstva v družstve treba považovať zároveň aj za vyporiadanie členského podielu alebo či pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve treba dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany a že nič preto nebráni jeho súdnemu vyporiadaniu.

43. Z vyššie uvedeného prehľadu rozhodnutí vydaných v prejednávanej veci, ktorými je súd prvej inštancie viazaný, bez akýchkoľvek pochybností vyplýva (okrem iného) právne záväzné stanovisko, s ktorým sa stotožňuje aj súd prvej inštancie, a síce že pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu (majetkovej hodnoty) v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve nemožno dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany. Uvedené riešenie odporuje definícii členského podielu v zmysle ustanovenia § 223 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého členský podiel predstavuje mieru účasti člena na družstve. Členstvo v družstve nemožno oddeliť od členského podielu v ňom a členský podiel v družstve od členstva v ňom. Z uvedených dôvodov nie je možné prisvedčiť názoru, že členský podiel v družstve, ako pôvodne spoločné majetkové právo manželov, sa stáva za daných okolností (ak to výslovne nevyplýva zo zmluvného vzťahu) majetkovým právom jedného z rozvedených manželov len vo vzťahu k družstvu (k tretím osobám) a nie aj k manželovi. Navyiac, je potrebné v prejednávanej veci zohľadniť aj samotnú formu a obsah dohody, pričom nemožno vychádzať primárne z jazykového výkladu jej označenia ako to urobil odvolací súd. Výsledkom by bol neprimeraný zásah do právnej istoty jedného z účastníkov tejto dohody voči druhému v kontexte zmluvnej autonómie vôle účastníkov takejto dohody. (bod 15. odôvodnenia uznesenia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2020 zo dňa 25. mája 2022, resp. obdobne bod 12. odôvodnenia uznesenia odvolacieho sp. zn. 2Co/9/2023 zo dňa 25. januára 2023)

44. Z uvedeného právneho názoru teda vyplýva, že predmetnou Dohodou, ktorú medzi sebou uzatvorili bývalí manželia 23. septembra 2009 došlo nielen k zrušeniu práva spoločného nájmu a zániku spoločného členstva v družstve ale aj k jeho vyporiadaniu a to tým spôsobom, že žalovaný nebol povinný v zmysle obsahu predmetnej dohody vyplatiť žalobkyni žiadnu náhradu. Teda inými slovami povedané, nie je správny a zákonný názor žalobkyne, že ak si účastníci Dohody (bývalí manželia) nedohodli v Dohode o vyporiadaní členstva v družstve odplatu ustupujúcemu bývalému manželovi, zostáva tomuto ustupujúcemu manželovi právo domáhať sa v súdnom konaní takejto výplaty. Súd prvej inštancie navyiac uvádza, že uvedené by odporovalo jednak prejavenej autonómii vôle účastníkov takejto dohody a viazanosti účastníkov tohto právneho úkonu svojimi prejavmi (ak by ten účastník, ktorý si tento prejav vôle plynutím času následne takýto prejav rozmyslí) mal k dispozícii prostriedok právnej ochrany, ktorý by mu umožňoval takýmto spôsobom obísť svoj prejav vôle a dosiahnuť tak na úkor právnej istoty, bez právneho dôvodu, pre seba výhodnejšie postavenie. V danom prípade je nesporné, že strany sporu uzatvorili písomnú Dohodu s určitým obsahom a tento obsah by bolo možné meniť s poukazom na ust. § 40 ods. 2 OZ len dodatkom prípadne inou písomnou zmenou tejto dohody.

45. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie nárok žalobkyne ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

46. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa ust. § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Vzhľadom na podaný návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala aplikácie ustanovenia § 257 CSP v rámci rozhodovania súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania sa súd zaoberal aj týmto návrhom.

49. V prvom rade súd v tejto súvislosti uvádza, že ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: 1. dôvody hodné osobitného zreteľa a 2. výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. To však neznamená, že tým vytvára priestor na nekontrolovanú voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010 či sp. zn. 3MCdo 46/2012) nemožno § 257 považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľie), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradit' trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všimnúť si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Dôvodom spočívajúcim v pomeroch strán je napríklad skutočnosť, že sa strana, ktorá nemala úspech vo veci, ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. Je však nutné prihliadnuť aj na pomery druhej strany sporu. Iba konštatovanie, že rozhodnutie o výnimočnom nepriznaní práva na náhradu trov konania nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry úspešnej strany bez toho, aby sa súd majetkovou sférou tejto strany akokoľvek zaoberal, je neprípustné a takýto postup možno z hľadiska súdu hodnotiť ako svojvoľný. Pokiaľ ide o postoj strán v konaní, tu súd prihliada najmä na to, ako si strany plnili svoje procesné povinnosti; súd by mal napr. prihliadať na to, či strana uviedla skutočnosti a dôkazy už pri prvom úkone, ktorý jej patril, s výnimkou tých, ktoré uplatniť nemohla. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť. Nie je prípustné odôvodnenie obsahujúce iba odkaz na výpoveď účastníka konania bez toho, aby z neho bolo možné zistiť, z akých dôkazných prostriedkov súd čerpal svoje zistenia pre následný záver o odôvodnenosti aplikácie § 257 CSP. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu SR, III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 67/2010) musia byť výnimočnosť použitia ustanovenia § 257, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, náležite odôvodnené. Podobne sa vyjadril aj Ústavný súd SR vo svojom Náleze sp. zn. III. ÚS 638/2016 z 21. februára 2017.

50. Súd prvej inštancie vnímajúc vyššie uvedené teoreticko-právne východiská pre posúdenie dôvodnosti návrhu žalobkyne na nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu po preskúmaní jej návrhu s prílohami ako aj reakcie žalovaného s prílohami prijal záver, že v prejednanom prípade nevzhladol dôvod hodný osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti na strane žalobkyne. Porovnaním životných situácií strán sporu súd dospel k záveru, že táto situácia je u oboch porovnateľná. Na jednej strane žalobkyňa poukazuje na svoj nízky príjem (600 eur brutto) a nevlastnenie žiadneho hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ktorý by jej umožňoval čerpať úver, na strane druhej u žalovaného, ktorý je invalidným dôchodcom je jeho príjem približne v rovnakej výške (invalidný dôchodok v sume 566,70 eur), pričom v priebehu prejednávania sporu sa žalovaný staral okrem iného aj o dve (aj v súčasnosti) maloleté deti, ktoré má so súčasnou manželkou. Teda v rámci 12 rokov, kedy prebiehal súdny spor musel nepretržite vynakladať prostriedky na bránenie svojho práva voči nedôvodnému nároku žalobkyne (a to aj najmä prostredníctvom opakovaných mimoriadnych opravných prostriedkov či ústavnej sťažnosti) a rovnako tak vynakladať značné finančné prostriedky aj na starostlivosť a zabezpečovanie potrieb dvoch maloletých detí (výdavky na deti žalovaný zdokladoval listinami na čl. 373, 375, 379) U oboch strán sporu vzhliadol súd prvej inštancie približne rovnaké výdaje spojené s bývaním a zabezpečovaním nevyhnutných životných potrieb, avšak je nutné konštatovať, že na

strane žalovaného v dôsledku už uvádzanej skutočnosti, že zabezpečuje starostlivosť a potreby aj dvoch maloletých detí, boli tieto výdavky vo zvýšenej miere. Rozdiel v týchto nákladoch mu pomáhala odstraňovať jeho manželka, ktorá však nie je stranou sporu a jej príjem bol v sume 1200 eur (netto), čo pri starostlivosti o dve maloleté deti nepredstavuje žiadnym spôsobom nadštandardný príjem, ktorý by odôvodňoval výnimočnosť prejednávaneho prípadu. Súd prvej inštancie zdôrazňuje, že z predložených listín vyplýva, že žalovaný je uznaným invalidným dôchodcom, z čoho vyplýva jeho sťažené uplatnenie sa na pracovnom trhu a teda akékoľvek ďalšie zvýšenie príjmu na jeho strane. Na základe týchto skutočností sa súd nemohol stotožniť s názorom žalobkyne, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanému ako úspešnejšej strany v spore, by nezasiahlo do majetkovej sféry žalovaného výraznejším spôsobom. Práve naopak, uvedené nepriznanie nároku na náhradu trov konania by malo okrem osoby samotného žalobcu aj priamy vplyv nielen na jeho osobu ale aj osoby žijúce v spoločnej domácnosti so žalovaným.

51. Súd ďalej poukazuje na to, že strany, ktoré vedú spor, konajú „na vlastné nebezpečenstvo“ a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Zásada úspechu v spore sa premieňa v ustanovení § 255 ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Súd prvej inštancie sa preto nemohol stotožniť ani s argumentáciou žalobkyne o dlhotrvajúcom spore, ktorý žalobkyňa nezavinila a to z toho dôvodu, že uvedený spor bol realizovaný a prejednávaný práve na podklade podanej žaloby zo strany žalobkyne. Žalovaný v tomto kontexte iba bránil svoje práva, v rámci čoho využíval procesné inštitúty na dosiahnutie úspechu v spore tak, ako to uskutočnila žalobkyňa podanou žalobou, kedy bola presvedčená o dôvodnosti svojho nároku. Z tohto pohľadu by bolo neadekvátne pripisovať túto skutočnosť na stranu žalovaného alebo „potrestať“ žalovaného tým, že mu súdom nebude priznaný nárok na náhradu trov konania a to aj napriek tomu, že bol úspešný v spore v plnom rozsahu.

52. Z vyššie uvedených skutočností, ako aj z ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít súd prijal záver, že prejednávanom spore neexistujú také výnimočné skutočnosti (resp. dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie žalovanému náhradu trov konania proti žalobkyni resp. na aplikáciu ust. § 257 Civilného sporového poriadku.

53. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

54. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. Súd poukazujúc na vyššie citované zákonné ustanovenia vo výroku tohto rozsudku rozhodol len o rozsahu nároku úspešného žalovaného na náhradu trov konania. Žalovaný bol úspešný v plnom rozsahu (žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu) a preto mu súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením rozhodovať príslušný súdny úradník tunajšieho súdu.

56. Na základe uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 363, § 364 CSP) Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. (§ 358 CSP) Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).